

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

94 Qvibvs Mediis Innvmeram Pecvniae summam, Mendicanti[u]m ordines
Romam importent, virginumq[ue] vestalium monasteria molestent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

QVIBVS MEDIIS INNUMERAM PECVNIAE
summam, Mendicantium ordines Romam importent, vir-
ginumq; vestalium monasteria molestant,

94
Quum nemini dubium sit, ijs qui iure experiri volunt, pe-
cunia, eaq; non modica opus esse, & pleriq; mendicantium
ordinum regulis addicti, multas causas atq; lites in iudicia
lem controuersiam, non sine magno ordinariorum, parro-
chorum, atq; laicorum detrimento, contra phas, nephasq;
immo nulla omnino necessitate exigēte, Romam pertrahāt.
Tribus insuper eorum generalibus, quos vocant, Cardina-
licij galeri dignitatem, innumera, vt fertur, pecunia compara-
uerint. Non parum timendum est, ne non p̄fati mendican-
tium ordinibus subiugati, multa sacrarum virginum; & p̄-
fertim ea, vbi se solos dominari norunt; monasteria, in quib;
Principum, Comitum, Baronum, Nobilium, ac ciuium
liberi frequenter vitam viuunt, pecunijs expilent, ac depecu-
lentur, & eis dehinc quibuscunq; alijs modis, interitus per-
niciēi, molestiarū, variorumq; incōmodorum radix atq; ori-
go fient. Interimq; misere, captiuas moniales, sub perpetui
p̄na carceris adigant, ne cuiq; alij, quo secum pacto agant,
manifestent: id quod quibusdam in locis plus nimio, prohi-
dolor, compertum est. Quibus vero pharmacis huic mor-
bo mederi possit, cogitandum relinquitur: Num p̄staret, q;
virginum monasterijs, ac mendicantium ordinibus, in meri-
ac mixti imperij iurisdictionibus sitis, quibus hactenus per iu-
risdictionū magistratus, ac potestates, nulli p̄fecti essent cu-
ratores, seu disp̄satores, duo, etate, morib⁹, ac probitate per-
spicua p̄stantes viri, vnicuiq; tali monasterio seorsim p̄-
ficerentur, qui omnibus eorum communibus computationi-
bus, acceptorum videlicet, & expensorum interessent: quib;
busq; curę esset, ne in posterū p̄dicta virginalia cœnobia,
a mendicantibus monachis, eorum non necessaria p̄sensa-
tia, vel quocunq; alio modo grauarentur. Qua vna re procul

dubio efficeretur, q̄ dictorum monasteriorum annui fructus census, redditus indies auferentur; monialium personæ in magnum vsq̄ excrescerent numerum; et sic multo melius, vberius, vtilius, q̄ si ipsarum pecunia, vel Romam, vel in alium quempiam locum indecentem conferatur, sustentari possent.

DE ROMANORVM PONTIFICVM LEGATIS ET oratoribus, necnon comitibus, quos vocant, Palatinis.

95 Accidit etiam aliquando, q̄ legati & oratores Romani, cū Papalibus, vt vocant facultatibus, in Germaniam mittantur, qui talium facultatum vigore & prætextu, liberos vulgo conceptos, naturales, Bastardos, spurios, damnato ex coitu prognatos, aliosq̄, qui contra Christi instituta, legumq̄ sanctiones in mundum editi atq̄ expositi sunt, legitimos efficere, & ad quoscunq̄ actus legitimos, idoneos reddere; ad successiones item cum legitimis & naturalibus liberis habiles facere & admittere; omnium deniq̄ statuum ac dignitatum capacitatem tribuere conantur. Cuius tamen rei, in Romani imperij territorio, nullam omnino habent potestatem. Nec parum inde litium, iurgiorum, errorum, controuersiarum, offendiculorūq̄, in sacrosancto Romano Imperio oritur, q̄ ex non concessio coitu concepti, cum legitime editis ad parem admitti debent successione. Quam rem vt nimium Germanis molestam, Imperij ordines, tolli, amoueri, penitusq̄ aboleri, summopere petunt.

96 Pari præterea modo a Romana sede iam dictis legatis, vicecomites palatini sufficiuntur, simili potestate legitimandi, ad successione admittendi, & omnia ad instar legatorū, quorum iam ante mentio facta est, efficiendi, nec non notarios creandi. Qui tamen vicecomites adeo sunt inidonei, adeo inhabiles, adeo literarum ignari, adeo deniq̄ rerum inexpertes, vt minimum etiam, quod ad notariatus artem pertinet, ignorent. Vnde non immerito subsequitur, q̄ multo ineptior